

Javni poziv nakladnicima za predlaganje knjiga za otkup narodnim knjižnicama - pilot projekt -

Uvjeti poziva, upute za prijavitelje i kriteriji za vrednovanje

Poziv je otvoren od 1. ožujka do 1. listopada 2023.

CILJEVI POZIVA I PRIORITETI ZA DODJELU POTPORA

Provedbom mjere predlaganja knjiga za otkup narodnim knjižnicama Ministarstvo kulture i medija želi povećati dostupnost knjige, odnosno pisane riječi u kulturnome životu te promicati kulturu čitanja s ciljem afirmacije književnosti kao jedne od vodećih grana kulturne produkcije. Ova mjera provodi se kao dopuna redovnoj knjižničnoj nabavi za koju Ministarstvo kulture i medija također osigurava proračunska sredstva.

Ministarstvo kulture i medija osigurat će narodnim knjižnicama posebna namjenska sredstva za otkup knjiga prema ovom Javnom pozivu, a narodne knjižnice će samostalno nabavljati knjige tijekom cijele godine i to prema popisu A na kojem će biti knjige koje su knjižnice dužne nabaviti te prema popisu B na kojem će se nalaziti knjige koje Ministarstvo kulture i medija preporučuje za otkup.

Otkupom knjiga obuhvaćaju se vrijedna djela suvremene domaće književnosti, prijevodi suvremene svjetske književnosti, djela od temeljne vrijednosti za nacionalnu kulturu i umjetnost, djela domaće i prijevodne (književne, znanstvene i stručne) esejistike i publicistike te vrijedne knjige i slikovnice za djecu i mlade.

Pri odabiru knjiga koje se predlažu za otkup prednost imaju vrijedna djela suvremene hrvatske književnosti i umjetnosti. Predlagat će se otkupljivanje i novih prijevoda relevantnih djela svjetske književnosti te iznimno važnih temeljnih djela iz društveno-humanističkog područja kojima se popunjavaju praznine u hrvatskoj kulturi i za kojima postoji potreba u narodnim knjižnicama. Za otkup se mogu predložiti najvažnija i najvrjednija djela suvremene domaće i prijevodne publicistike.

U skladu s potrebama narodnih knjižnica te s ciljem poticanja čitanja kod mlađih generacija naročita će se pozornost posvećivati vrednovanju knjiga za djecu i mlade i slikovnica, naročito suvremenih domaćih autora i ilustratora.

FORMALNI UVJETI POZIVA – Pridržljivi prijavitelji

Na ovaj Javni poziva **moгу se prijaviti** fizičke i pravne osobe koje su registrirane za obavljanje nakladničke djelatnosti u Republici Hrvatskoj i autori vlastitih izdanja koji su državljani Republike Hrvatske.

Isti prijavitelj može podnijeti veći broj prijava. Za svaku knjigu podnosi se posebna prijava.

Knjige koje nakladnik prijavljuje ne smiju biti starije od šest mjeseci što se utvrđuje otisnutim mjesecom i godinom izdavanja te potvrdom Nacionalne i sveučilišne knjižnice o predanim obaveznim primjercima.

Razmatrat će se samo izdanja nakladnika koji se pridržavaju odredbi Sporazuma o jedinstvenoj cijeni knjige i koji su uz prijavu elektroničkim putem priložili potvrdu o dostavi obveznih primjeraka prijavljene knjige Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Nakladnici koji su u stečaju i koji imaju nepodmirene porezne obaveze te dugovanja prema Ministarstvu kulture i medija i protiv kojih se vodi pravni postupak ne mogu se prijavljivati na ovaj Javni poziv.

Ako se naknadnom provjerom utvrdi protupropisno poslovanje nakladnika ono će se sankcionirati uskraćivanjem svih potpora Ministarstva kulture i medija, a za sva odobrena i isplaćena sredstva u tekućoj godini tražit će se povrat.

VREMENSKI OKVIR – Hodogram aktivnosti*

Aktivnost vezana uz provedbu Javnog poziva	Datum	
otvaranje Javnog poziva za nakladnike	1. ožujka	
rok za prijavu knjiga početak rada Kulturnog vijeća za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost na vrednovanju prijava	do 1. travnja	do 1. listopada (zatvaranje Javnog poziva)
objava popisa (A) propisanih i (B) preporučenih knjiga na www.min-kulture.hr poziv narodnim knjižnicama za iskaz interesa	1. do 15. svibnja	20. listopada do 5. studenoga
objava odluke o dodjeli sredstava narodnim knjižnicama na temelju iskazanog interesa slijedi: sklapanje ugovora s narodnim knjižnicama isplata odobrenih namjenskih sredstava	1. lipnja	20. studenoga
evidentiranje (u sustav ePrijava Ministarstva) knjiga s popisa A i B koje su knjižnice otkupile i inventarizirale	kontinuirano, odmah po inventarizaciji	
objavljivanje privremenih mjesečnih izvještaja o tijeku provedbe otkupa knjiga (na temelju podataka koje narodne knjižnice kontinuirano unose u sustav)	30. lipnja 30. rujna 30. prosinca	

*Ministarstvo kulture i medija zadržava pravo izmjene okvirnog hodograma aktivnosti. Sve obavijesti i izmjene pravovremeno će se objaviti na www.min-kulture.gov.hr

POSTUPAK PRIJAVE

Prijave se u predviđenom roku podnose elektroničkim putem kroz sustav e-pisarnice (posebna prijavnica za otkup knjiga) na obrascu koji je dostupan na stranicama Ministarstva na adresi: <https://e-prijavnice.min-kulture.hr/e-pisarnica>. Za svaku knjigu potrebno je popuniti posebnu e-prijavnicu uz koju obavezno treba učitati:

- podatke o knjizi, autorima, prevoditeljima te priređivaču i/ili uredniku
- potvrdu Nacionalne i sveučilišne knjižnice o dostavljenim obveznim primjercima

Uz e-prijavnicu potrebno je dostaviti tiskani primjerak objavljene knjige fizičkim putem na adresu:
Ministarstvo kulture i medija
Služba za knjigu i nakladništvo (s naznakom: za otkup knjiga)
Runjaninova 2
10 000 Zagreb

E-prijavnice uz koje nije dostavljen tiskani primjerak objavljene knjige (isključivo u navedenom roku) neće se razmatrati.

Ako prijavnica nije popunjena elektronički i dostavljena u elektroničkom obliku s obaveznim priložima u određenom roku te ako fizičkim putem nije dostavljen tiskani primjerak objavljene knjige navedene u prijavnici, prijava će se smatrati neprihvatljivom i neće se razmatrati.

Sva pitanja vezana uz Poziv mogu se postaviti elektroničkim putem, slanjem upita na adresu: prijavnice@min-kulture.hr (za tehnička pitanja) ili otkup.knjiga@min-kulture.hr.

VREDNOVANJE PRIJAVA

Sve u roku pristigle prijave administrativno i tehnički obrađuju nadležne stručne službe Ministarstva kulture i medija te utvrđuju udovoljavaju li sve prijavljene knjige formalnim uvjetima Javnoga poziva:

Potpune i u roku pristigle prijave upućuju se na razmatranje i vrednovanje nadležnom Kulturnom vijeću za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost <https://min-kulture.gov.hr/izdvojeno/izdvojena-lijevo/kulturne-djelatnosti-186/knjiga-i-nakladnistvo/kulturno-vijece-za-knjiznu-nakladnicku-i-knjizarsku-djelatnost-516/516> ili Stručnom povjerenstvu za dječju knjigu <https://min-kulture.gov.hr/izdvojeno/izdvojena-lijevo/kulturne-djelatnosti-186/knjiga-i-nakladnistvo/strucno-povjerenstvo-za-djecju-knjigu/14320>

Pri vrednovanju prijavljenih naslova Kulturno vijeće i Stručno povjerenstvo rukovode se temeljnim kriterijima navedenima u Javnom pozivu te pojedinačnom ocjenom kvalitete samih knjiga.

Opći su kriteriji otkupa knjiga za narodne knjižnice:

- visoka kvaliteta izvornog teksta
- kvaliteta prijevoda
- visoka kvaliteta tehničkog oblikovanja knjige.

Prijavljena se knjiga preporučuje za otkup kada je djelo izravno vezano uz postavke kulturne strategije, npr. uklanjanje nekog nedostatka u dotadašnjoj ponudi, promicanje vrijednosti kao i za djela koja se ističu iznimnom vrsnoćom i inovativnošću.

Narodnim će se knjižnicama za otkup predlagati:

- A. knjige koje su **knjižnice 1. do 6. tipa obavezne nabaviti**, najmanje jedan primjerak po knjižnici (knjižnice koje imaju veći broj sastavnica nabavljat će u skladu sa svojim potrebama veći broj primjeraka)
- B. knjige koje se preporučuju za otkup svim knjižnicama i koje knjižnice mogu nabavljati ovisno o svojim potrebama tijekom cijelog izvještajnog razdoblja i to najviše u 2 primjerka

Knjižnice 7. i 8. tipa mogu iskazati interes za nabavljanje najviše 2 primjerka svih knjiga s popisa A i B.

Za otkup narodnim knjižnicama će se predlagati:

- Vrijedna **beletristička izdanja**
 - o suvremena domaća poezija i proza
 - o kvalitetna prijevodna književnost – poezija i proza nova kvalitetno pripremljena izdanja domaćih klasika, uključujući izbore i antologije
 - o novi prijevodi klasičnih djela svjetske književnost, uključujući izbore i antologije koji donose nove interpretacije
 - o knjige za djecu i mlade
 - o slikovnice
 - o stripovi
- Vrijedna **nebeletristička izdanja**
 - o domaća i prijevodna esejistička djela
 - o knjige kritika s različitih područja kulture i umjetnosti
 - o knjige domaće i prijevodne publicistike
 - o znanstvene knjige, naročito iz društveno-humanističkog područja, primjerene za korištenje u narodnim knjižnicama
 - o vrijedne popularno-znanstvene knjige
- Vrijedna **izdanja namijenjena korištenju u čitaonici** koja udovoljavaju kriterijima izvrsnosti
 - o monografska izdanja, naročito s područja kulture i umjetnosti objavljena uz potporu Ministarstva
 - o temeljne referentne knjige (rječnici, enciklopedije i sl.)

Kulturno vijeće i Stručno povjerenstvo za dječju knjigu vrednuju prijavljene knjige razvrstane prema vrsti (navedenoj i označenoj u prijavnici) prema sljedećoj bodovnoj ljestvici:

kriterij	maksimalan broj bodova	ocjena Vijeća
estetska i/ili stručna vrijednost teksta (kvaliteta prijevoda, kvaliteta ilustracije, relevantnost autora i sl.)	35	
kvaliteta tehničke izvedbe i primjerenost cijene knjige	25	
ispunjavanje prioriteta javnog poziva (kulturno-umjetnička, znanstveno-obrazovna ili općedruštvena vrijednost djela)	25	
primjerenost za narodne knjižnice	15	
ukupan broj bodova	100	

Za otkup će se predlagati (popis B) izdanja ocijenjena sa 75 bodova.

Na popis A (knjige koje su knjižnice od 1. do 6. tipa dužne nabaviti) uvrstit će se knjige ocijenjene s više od 90 bodova.

Za otkup se neće predlagati:

- izdanja koja ne udovoljavaju formalnim uvjetima
 - o starija su od šest mjeseci u trenutku prijave
 - o nemaju otisnutu maloprodajnu cijenu te mjesec i godinu izdavanja sukladno Sporazumu o jedinstvenoj cijeni knjige
 - o nije dostavljena potvrda o predaji obaveznih primjeraka Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici
- školski udžbenici i priručnici
- komercijalna izdanja
- izdanja koja svojom kvalitetom i tehničkom izvedbom ne zadovoljavaju profesionalne nakladničke standarde
- izdanja koja nisu prikladna za korištenje u narodnim knjižnicama
- ponovljena izdanja, osim iznimno i to ako od prethodnog izdanja nije prošlo više od 20 godina i djelo više nije dostupno u narodnim knjižnicama
- prijevodi s posrednih jezika, osim ukoliko je riječ o rijetkim jezicima za koje nema prevoditelja za hrvatski jezik
- knjige na stranim jezicima. **Iznimno se mogu za otkup predložiti** knjige hrvatskih izdavača koje nisu na hrvatskom jeziku uz uvjet da je **na knjizi jasno istaknuto na kojem su jeziku** napisane
- knjige čiji je sadržaj isključivo užeg lokalnog značaja. Nakladnike takvih vrijednih naslova uputit će se da svoja izdanja ponude izravno narodnim knjižnicama obrađenog i/ili zainteresiranog područja ili regije
- izdanja čija je maloprodajna cijena prema procjeni nadležnoga tijela previsoka u odnosu na stvarni trošak njihove produkcije i u nerazmjeru s realnim stanjem na tržištu Republike Hrvatske

Nakon provedenog postupka vrednovanja Kulturno vijeće za književnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost u suradnji sa Stručnim povjerenstvom za dječju knjigu dostavlja ministrici kulture svoj prijedlog i to:

- A) popis knjiga koji su narodne knjižnice od 1. do 6. tipa dužne nabaviti u najmanje jednom primjerku
- B) popis knjiga koje se preporučuju za otkup narodnim knjižnicama

Oba popisa moraju sadržavati sljedeće elemente:

- autor(i) i naslov djela
- vrsta djela
- nakladnik
- maloprodajna cijena

Nakon donošenja odluka popisi A) i B) objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija sukladno indikativnom kalendaru.

REALIZACIJA OTKUPA KNJIGA (provode narodne knjižnice)

Po objavljivanju popisa A i B na mrežnim stranicama Ministarstva, sukladno indikativnom kalendaru, narodne knjižnice će iskazati svoj interes za otkup knjiga određenog broja knjiga s popisa A i B.

Knjižnice od 1. do 6. tipa dužne su kupiti najmanje jedan primjerak svih knjiga s popisa A, odnosno nabaviti propisane knjige u većem broju primjeraka ovisno o potrebama korisnika i broju sastavnica.

Knjige s popisa B preporučuju se za otkup narodnim knjižnicama ovisno o interesu i potrebama korisnika.

Knjižnice 7. i 8. tipa mogu iskazati interes za otkup najviše 2 primjerka pojedinih knjiga s popisa A i B.

Knjižnice sukladno iskazuju interes elektroničkim putem kroz sustav ePisarnice navodeći iznos koji smatraju potrebnim za otkup određenog broja knjiga s popisa A i B sukladno potrebama i mogućnostima knjižnice te tipu knjižnice.

Tip knjižnice	Broj knjižnica	Broj stanovnika	Najveći iznos koji knjižnica može zatražiti za otkup u godini dana
I.	KGZ		265.500 € (oko 2.000.000 kn)
II.	Rijeka, Split	100.000 – 250.000	85.000 € (oko 635.000 kn)
III.	Osijek, Zadar, Velika Gorica	60.000 – 100.000	66.500 € (oko 500.000 kn)
IV.	10 knjižnica	35.000 – 60.000	51.100 € (oko 385.000 kn)
V.	9 knjižnica	20.000 – 35.000	39.200 € (oko 295.000 kn)
VI.	31 knjižnica	10.000 – 20.000	26.000 € (oko 195.000 kn)
VII.	91 knjižnica	3.000 – 10.000	10.600 € (oko 80.000 kn)
VIII.	46 knjižnica	do 3.000	5.300 € (oko 40.000 kn)

Na temelju iskazanog interesa narodnih knjižnica donijet će se odluka o dodjeli namjenskih sredstava za otkup knjiga koja će se objaviti na mrežnim stranicama Ministarstva, a s knjižnicama će se sklopiti ugovor o korištenju sredstava Ministarstva za otkup knjiga.

Odobrenim namjenskim sredstvima knjižnice će kupovati knjige s popisa A) i B) objavljenima na mrežnim stranicama Ministarstva te odmah po inventarizaciji kupljenih knjiga podatke o tome unositi elektroničkim putem u sustav Ministarstva, putem ePisarnice, s ciljem praćenja trošenja namjenskih sredstava i otkupa knjiga.

Nakon objave popisa A i B sukladno indikativnom kalendaru izvješće o tijeku otkupa knjiga objavljivat će se kvartalno na mrežnim stranicama Ministarstva.

Izvješće će se temeljiti na objavljenim popisima knjiga (A i B) koji će sadržavati sljedeće podatke:

- autor(i) i naslov djela
- vrsta djela
- nakladnik

a knjižnice će popise dopunjavati sljedećim podacima:

- datum inventarizacije knjige
- broj kupljenih primjeraka pojedinog naslova
- maloprodajna cijena po kojoj je knjiga kupljena (uz uračunat eventualni popust)
- način na koji je knjiga kupljena (izbor iz padajućeg izbornika)

U slučaju da su knjižnice od 1. do 6. tipa sredstvima iz drugih izvora već pribavile dovoljan broj primjeraka naslova s popisa A, te knjige također trebaju evidentirati u sustavu, a namjenska sredstva mogu utrošiti na druge naslove s popisa A ili B u potrebnom broju primjeraka, ovisno o vlastitim potrebama.

Slobodno birajući dinamiku knjižnice mogu, sukladno interesu i potrebama korisnika, knjige s popisa A) i B) kupovati tijekom cijele godine, neovisno o datumu objave popisa na mrežnim stranicama Ministarstva.

Knjižnice mogu slobodno birati način na koji će kupiti knjige – u knjižari, putem web knjižara, od distributera ili direktno od nakladnika, na sajmovima knjiga i sl. – te neovisno i samostalno dogovarati uvjete kupovine knjiga, uključujući i eventualne popuste tijekom cijele godine, neovisno o Ministarstvu kulture i medija, ali uz pridržavanje odredbi Sporazuma o jedinstvenoj cijeni knjige.

Knjižnicama koje ne budu redovito unosile podatke o inventarizaciji propisanih (A) i preporučenih (B) knjiga kupljenih odobrenim namjenskim sredstvima neće se odobriti sredstva za otkup knjiga u drugom dijelu godine, odnosno u sljedećoj godini.

Knjižnicama koje ne potroše sredstva namjenski neće se odobravati sredstva za otkup knjiga u sljedećoj godini, a neopravdana i neutrošena sredstva vratit će se u državni proračun sukladno potpisanom ugovoru.

Nakladnici koji neće biti u mogućnosti knjižnicama (po njihovoj narudžbi) isporučiti propisane i preporučene knjige s popisa A) i B) objavljenima na www.min-kulture.gov.hr neće se sljedeće godine moći prijavljivati za otkup, odnosno njihove se prijave neće uzimati u razmatranje.

Po završetku godine na mrežnim stranicama Ministarstva objavit će se ukupna analiza otkupa knjiga na temelju podataka koje su knjižnice redovito unosile u sustav sukladno potpisanim ugovorima.

7. PROPISI KOJI SE PRIMJENJUJU (dostupni na <https://min-kulture.gov.hr/propisi-543/543>)

Zakon o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi ([NN83/22](#))

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti ([NN 17/19](#), [NN 98/19](#))

[Sporazum o jedinstvenoj cijeni knjige](#)

Nacionalna strategija poticanja čitanja [https://min-](https://min-kulture.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Nacionalna%20strategija%20poticanja%20%C4%8Ditanja_tekst.pdf)

[kulture.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Nacionalna%20strategija%20poticanja%20%C4%8Ditanja_tekst.pdf](https://min-kulture.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Nacionalna%20strategija%20poticanja%20%C4%8Ditanja_tekst.pdf)